

Krzysztof Kamalski
Adwokat
Kancelaria Adwokacka
ul. Nowy Świat 41A lok. 88
00-042 Warszawa
tel. 607 042 155

Warszawa, dnia 27 sierpnia 2018 r.

**Trybunał Konstytucyjny
Rzeczypospolitej Polskiej**

sygn. akt Ts 79/17

Skarżąca: K N

Pesel:

zastąpiona przez umocowanego przedstawiciela,
adwokata Krzysztofa Kamalskiego, Kancelaria Adwokacka,
00-042 Warszawa, ul. Nowy Świat 41A lok. 88,
wpisanego na listę adwokatów ORA w Warszawie za nr 501

Wniosek

o nadanie skardze konstytucyjnej dalszego biegu

Jako umocowany przedstawiciel skarżącej wnoszę o nadanie dalszego biegu jej skardze konstytucyjnej, rozpoznawanej pod sygn. akt 79/17.

Uzasadnienie

Art. 10 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r., poz. 1443) stanowi, że „Wymóg, o którym mowa w art. 11 pkt 4 ustawy z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie (Dz.U. z 2017 r., poz. 2291, z 2018 r. poz. 398 i 723) nie dotyczy osób, które przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy uzyskały pozytywną ocenę z egzaminu wstępnego na aplikację notarialną, zostały wpisane na listę aplikantów notarialnych, zostały dopuszczone do egzaminu notarialnego i uzyskały pozytywny wynik z tego egzaminu.”

Przyjmując tę regulację ustawodawca odstąpił – we wskazanych w niej przypadkach – od wymogu odbycia aplikacji notarialnej jako warunku powołania na stanowisko notariusza. Jej projekt był zawarty w druku sejmowym nr 2731. Został on omówiony we wniosku skarżącej z dnia 13 lipca 2018 r. o przyjęcie skargi konstytucyjnej do rozpoznania.

W toku prac nad tym projektem na posiedzeniu Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka Sejmu (Nr 154) w dniu 19 lipca 2018 r. Zastępca Dyrektora Departamentu Legislacyjnego Prawa Karnego Ministerstwa Sprawiedliwości Wojciech Ulitko wskazał, że „*Wysoka Komisjo, ten przepis, tak jak pan minister wskazał, jest odpowiedzią na wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z 18 kwietnia 2018 r. Te wyroki zostały wydane na podstawie następującego stanu faktycznego. Aplikanci aplikacji notarialnej, którzy w toku aplikacji nie złożyli kolokwium, które to kolokwium nie było obligatoryjne - bo nie było obligatoryjnym elementem aplikacji, gdyż w niektórych izbach takie kolokwia miały miejsce, a w niektórych nie – w każdym razie kilkoro aplikantów notarialnych nie zdało kolokwium, ale po ukończeniu aplikacji zostali dopuszczeni do egzaminu notarialnego. Ten egzamin zdali z oceną pozytywną, zostali wpisani na listę notariuszy i podjęli działalność jako notariusze bodajże w 2015 r. Po trzech latach, w kwietniu 2018 r. Naczelny Sąd Administracyjny po tym, jak sprawa trafiła do wojewódzkich sądów administracyjnych, które podtrzymały decyzję o wpisaniu notariuszy na listę, uchylił decyzję o wpisie na listę tych notariuszy i de facto osoby te przestały mieć możliwość wykonywania zawodu.*”¹

Przyjmując omawianą regulację ustawodawca zaprezentował własną, autentyczną wykładnię unormowań ustawy – Prawo o notariacie odnoszących się do aplikacji notarialnej i wymogów uznania jej za odbytą. Nie zaaprobował natomiast wykładni prezentowanej przez Naczelny Sąd Administracyjny, jakoby obowiązkiem aplikanta notarialnego było złożenie z wynikiem pozytywnym kolokwiiów przeprowadzanych w toku aplikacji przez rady izb notarialnych.

Zaprezentowana przez ustawodawcę wykładnia ma także istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia skargi konstytucyjnej skarżącej.

¹ Pełny Zapis Przebiegu Posiedzenia Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka (Nr 154) z dnia 19 lipca 2018 r. publikowany przez Kancelarię Sejmu, Biuro Komisji Sejmowych na stronie internetowej: www.sejm.gov.pl, w zakładce odnoszącej się do tej Komisji, str. 141;

Skoro ustawodawca uznał za prawidłowe stanowisko projektodawców prezentowane w druku sejmowym nr 2731, str. 53-54, iż przepisy ustawy- Prawo o notariacie nie przewidywały obowiązku złożenia przez aplikanta notarialnego z wynikiem pozytywnym wewnętrznych kolokwii, jako warunku odbycia aplikacji, to właśnie taka wykładnia unormowań tej ustawy powinna być uznana za prawidłową, bo jest to wykładnia autentyczna.

Dla sprawy ze skargi konstytucyjnej skarżącej zaprezentowana przez ustawodawcę wykładnia unormowań ustawy – Prawo o notariacie ma to znaczenie, że pozwala na poczynienie kategorycznego i pewnego ustalenia, że przepisy § 1 pkt 1 zdanie ostatnie oraz § 6 pkt 1 zdanie pierwsze uchwały Krajowej Rady Notarialnej Nr VII/48/2009 z dnia 18 września 2009 r. w sprawie programu aplikacji notarialnej, kreujące obowiązek złożenia przez aplikanta (z wynikiem pozytywnym) dwóch kolokwii, jako warunek uznania aplikacji za odbytą oraz wydania zaświadczenia o jej odbyciu są niezgodne:

- z art. 2 Konstytucji, ponieważ bez ustawowego upoważnienia formułują odmienne warunki uzyskania zaświadczenia o odbyciu aplikacji, aniżeli określone w art. 72 § 1 i 2 ustawy – Prawo o notariacie, co omówiono na str. 6 skargi;
- z art. 7 Konstytucji, ponieważ stanowiąc te przepisy regulaminu aplikacji Krajowa Rada Notarialna przekroczyła uprawnienia przyznane jej ustawą – Prawo o notariacie, co omówiono na str. 7 skargi;
- z art. 31 ust. 3 Konstytucji, ponieważ nałożenie na aplikanta obowiązku złożenia kolokwii, jako warunku odbycia aplikacji, ogranicza mu wolność wyboru zawodu i prawo podmiotowe do nauki, choć takie ograniczenia mogą być ustanawiane tylko ustawą, co omówiono na str. 8 skargi;
- z art. 65 ust. 1 Konstytucji, ponieważ ograniczają aplikantowi wolność wyboru zawodu, gdyż umożliwiają definitywne eliminowanie aplikanta - jako kandydata do zawodu - już w trakcie szkolenia, a kontynuowanie aplikacji czynią bezcelowym, bo aplikant nie uzyska zaświadczenia o jej odbyciu nawet wówczas, gdy w toku dalszego szkolenia uzupełni stwierdzone wynikiem kolokwium braki wiedzy, co omówiono na str. 9 skargi;
- z art. 70 ust. 1 Konstytucji, ponieważ ograniczają aplikantowi prawo podmiotowe do nauki w taki sposób, iż negatywny wynik kolokwium uniemożliwia mu uzyskanie zaświadczenia o odbyciu aplikacji nawet wówczas, gdy w toku dalszego kształcenia stwierdzone wynikiem kolokwium braki uzupełnił, co omówiono na str. 9 skargi;

Niezgodność wskazanych przepisów uchwały Krajowej Rady Notarialnej w sprawie programu aplikacji notarialnej z przytoczonymi normami konstytucyjnymi stała się przyczyną naruszenia wolności skarżącej wyboru zawodu (art. 65 ust. 1 Konstytucji) oraz jej prawa podmiotowego do nauki (art. 70 ust. 1 Konstytucji). Sposób naruszenia tych praw podmiotowych skarżącej omówiono na str. 10-14 skargi.

Równocześnie wnoszę o przeprowadzenie następujących dowodów:

- 1) z druku sejmowego **nr 2731**, Sejmu VIII Kadencji w zakresie, w jakim zawarty w nim projekt ustawy i jego uzasadnienie na str. 53-54 odnoszą się do art. 9 projektu, a który to przepis został uchwalony jako art. 10 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. o zmianie ustawy - Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2018 r., poz. 1443),
- 2) z Pełnego Zapisu Przebiegu Posiedzenia Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka (Nr 154) z dnia 19 lipca 2018 r., w zakresie, w jakim obrady tej Komisji dotyczyły art. 9 projektu (późniejszy art. 10 ustawy) - str. 141;

na okoliczność treści dokonanej przez ustawodawcę wykładni unormowań ustawy – Prawo o notariacie odnoszących się do aplikacji notarialnej i wymogów uznania jej za odbytą, w zakresie dot. kolokwiów,

i na okoliczność, że przepisy § 1 pkt 1 zdanie ostatnie oraz § 6 pkt 1 zdanie pierwsze uchwały Krajowej Rady Notarialnej Nr VII/48/2009 z dnia 18 września 2009 r. w sprawie programu aplikacji notarialnej, kreujące obowiązek złożenia przez aplikanta dwóch kolokwiów, jako warunek uznania aplikacji za odbytą i wydania zaświadczenia o jej odbyciu, są niezgodne z przywołanymi w skardze normami konstytucyjnymi, która to niezgodność doprowadziła do naruszenia wolności skarżącej wyboru zawodu oraz jej prawa podmiotowego do nauki.

Umocowany przedstawiciel

Krzysztof Kamalski

adwokat

W załączeniu:

- fragment druku sejmowego nr 2731 – str. 1, 27 i 53-54;
- fragment Pełnego Zapisu Przebiegu Posiedzenia Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka (Nr 154) z dnia 19 lipca 2018 r., str. 1 i 141;
- 4 odpisy wniosku;